

Cronfa Bensiwn
GWYNEDD
Pension Fund

Cronfa Bensiwn Gwynedd

Strategaeth Llywodraethu

Cynnwys

1. Cyflwyniad	4
Pwrpas y Strategaeth.....	4
Amcanion Llywodraethu	4
2. Egwyddorion Llywodraethu	5
Atebolrwydd	5
Tryloywder	5
Uniondeb	5
Stiwardiaeth	5
Effeithiolrwydd	5
Ecwiti	5
Gwelliant Parhaus.....	5
3. Fframwaith Llywodraethu	6
Cyrff Llywodraethu	6
4. Rôl Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Gweinyddu	7
5. Rôl y Pwyllgor Pensiynau.....	8
Pwrpas.....	8
Aelodaeth	8
Cyfrifoldebau Strategol	8
Materion Ariannu ac Actiwaraid	8

Cyfrifoldebau Buddsoddi	8
Cyfrifoldebau Llywodraethu	9
Cyfrifoldebau Gweinyddu	9
Stiwardiaeth Ariannol.....	9
6. Rôl y Bwrdd Pensiwn Lleol	10
Pwrrpas.....	10
Aelodaeth	10
Cyfrifoldebau	10
7. Partneriaeth Pensiwn Cymru.....	11
Materion a gedwir gan Gronfa Bensiwn Gwynedd	11
Cyfrifoldebau Cronfa	11
8. Cyfrifoldebau Swyddogion.....	12
Adran 151 Swyddog	12
Cyfrifoldebau Uwch Swyddogion LGPS	12
Rheolwr Buddsoddi.....	12
Rheolwr Pensiynau.....	12
9. Rôl Cynghorwyr.....	13
10. Gwybodaeth a Sgiliau.....	14
Aelodau'r Pwyllgor Pensiynau	14
Aelodau Bwrdd Pensiwn Lleol	14
Swyddogion	14
11. Gwrthdaro buddiannau.....	15
12. Rheoli Risg.....	16
Risgiau Llywodraethu	16
Risgiau Ariannu.....	16
Risgiau Buddsoddi	16
Risgiau Gweithredol.....	16
Risgiau Rheoleiddiol	16
13. Seiberddiogelwch a Gwytnwch Gweithredol.....	17
14. Buddsoddi Cyfrifol a Stiwardiaeth	18
15. Ymgysylltu â Rhanddeiliaid.....	19

16. Fframwaith Archwilio a Sicrwydd	21
17. Effeithiolrwydd y Pwyllgor ac Adolygiad Annibynnol	22
18. Gwella Llywodraethu a Datblygiad Parhaus	23
19. Adolygiad o'r Strategaeth hon.....	24

1. Cyflwyniad

Pwrrpas y Strategaeth

Mae'r Strategaeth Lywodraethu hon yn nodi'r fframwaith llywodraethu ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa"), a weinyddir gan Gyngor Gwynedd fel yr Awdurdod Gweinyddu dynodedig ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL).

Mae'r Strategaeth yn nodi sut y bydd y Gronfa yn cael ei llywodraethu, ei rheoli a'i monitro i sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu gwneud yn dryloyw, yn effeithiol ac er budd gorau aelodau'r cynllun, cyflogwyr a threthdalwyr lleol.

Fe'i paratowyd gan ystyried y canlynol:

- Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013.
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'u diwygiwyd).
- Canllawiau a gyhoeddwyd gan y Weinyddiaeth Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol.
- Canllawiau a gyhoeddwyd gan y Rheoleiddiwr Pensiynau.
- Argymhellion Adolygiad Llywodraethu Da CPLIL.
- Diwygiadau llywodraethu CPLIL sy'n dod i'r amlwg.
- Trefniadau llywodraethu presennol wedi'u mabwysiadu gan Gronfa Bensiwn Gwynedd.

Amcanion Llywodraethu

Nod y Gronfa:

- Gweithredu er budd gorau aelodau a chyflogwyr.
- Cynnal trefniadau llywodraethu cadarn.
- Darparu craffu ac atebolrwydd effeithiol.
- Sicrhau cydymffurfiaeth gyfreithiol a rheoleiddiol.
- Cefnogi cynaliadwyedd hirdymor y Gronfa.
- Hyrwyddo tryloywder wrth wneud penderfyniadau.
- Darparu gwerth am arian.
- Cynnal safonau uchel o stiwardiaeth a chyfrifoldeb ymddiriedolwr.
- Gwella trefniadau llywodraethu yn barhaus.

2. Egwyddorion Llywodraethu

Bydd y Gronfa yn gweithredu yn unol â'r egwyddorion canlynol:

Atebolrwydd

Rhaid i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau fod yn atebol am eu gweithredoedd a'u penderfyniadau.

Tryloywder

Bydd trefniadau llywodraethu a phrosesau gwneud penderfyniadau yn agored ac yn hygyrch lle bynnag y bo modd.

Uniondeb

Rhaid i bob cyfranogwr weithredu'n onest, yn deg ac yn broffesiynol.

Stiwardiaeth

Bydd y Gronfa yn rheoli asedau ac adnoddau yn ddarbodus ar ran aelodau a chyflogwyr.

Effeithiolrwydd

Rhaid i'r fframwaith llywodraethu gefnogi penderfyniadau gwybodus ac amserol.

Ecwiti

Bydd buddiannau pob cyflogwr ac aelod yn cael eu hystyried yn briodol.

Gwelliant Parhaus

Bydd trefniadau llywodraethu yn cael eu hadolygu'n rheolaidd yn erbyn arferion gorau a gofynion deddfwriaethol.

3. Fframwaith Llywodraethu

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn gweithredu o fewn strwythur llywodraethu haenog sydd wedi'i gynllunio i ddarparu gwneud penderfyniadau, craffu, herio a sicrwydd effeithiol.

Cyrff Llywodraethu

Mae fframwaith llywodraethu'r Gronfa yn cynnwys:

- Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Gweinyddu.
- Pwyllgor Pensiynau.
- Bwrdd Pensiwn Lleol.
- Pennaeth Cyllid (Swyddog Adran 151).
- Uwch Swyddog CPLIL.
- Rheolwr Buddsoddi.
- Rheolwr Pensiynau.
- Swyddog Monitro.
- Cyngorwyr Proffesiynol.
- Rheolwyr Buddsoddi.
- Partneriaeth Pensiwn Cymru

Mae'r cyrff hyn gyda'i gilydd yn darparu arweinyddiaeth strategol, rheolaeth weithredol, goruchwyliaeth annibynnol a sicrwydd.

4. Rôl Cyngor Gwynedd fel Awdurdod Gweinyddu

Cyngor Gwynedd sy'n gyfrifol yn gyfreithiol am:

- Cynnal a gweinyddu'r Gronfa.
- Arfer yr holl swyddogaethau a ddirprwywyd o dan ddeddfwriaeth CPLIL.
- Sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion cyfreithiol.
- Cynnal trefniadau llywodraethu priodol.
- Penodi'r Pwyllgor Pensiynau a'r Bwrdd Pensiwn Lleol.
- Sicrhau bod adnoddau digonol ar gael ar gyfer gweinyddu'r Gronfa.

Mae'r Cyngor yn gweithredu fel Rheolwr Cynllun o dan Ddeddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013.

5. Rôl y Pwyllgor Pensiynau

Pwrpas

Y Pwyllgor Pensiynau yw'r prif gorff gwneud penderfyniadau ar gyfer y Gronfa ac mae'n arfer awdurdod dirprwyedig gan Gyngor Gwynedd.

Mae'r Pwyllgor yn gyfrifol am gyfeiriad strategol a rheolaeth y Gronfa, tra bod swyddogion yn gyfrifol am weithrediadau o ddydd i ddydd.

Aelodaeth

Mae'r Pwyllgor yn cynnwys naw aelod sy'n pleidleisio:

- Saith aelod etholedig wedi'u henwebu gan Gyngor Gwynedd.
- Un cynrychiolydd o Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy.
- Un cynrychiolydd o Gyngor Sir Ynys Môn.

Mae'r strwythur hwn yn adlewyrchu pwysigrwydd cyflogwyr mwyaf y Gronfa sy'n cymryd rhan ac yn cefnogi atebolrwydd i randdeiliaid.

Yn ogystal â'r naw aelod pleidleisio, bydd y Pwyllgor yn cynnwys Aelod Annibynnol a benodir yn unol â gofynion y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) a diwygiadau llywodraethu perthnasol. Bydd yr Aelod Annibynnol yn darparu her wrthrychol, yn cefnogi penderfyniadau effeithiol, ac yn cyfrannu gwybodaeth ac arbenigedd arbenigol i gryfhau trefniadau llywodraethu, tryloywder ac atebolrwydd y Pwyllgor. Er y bydd yr Aelod Annibynnol yn cymryd rhan lawn mewn trafodaethau ac yn darparu craffu annibynnol, ni fydd ganddo hawliau pleidleisio.

Cyfrifoldebau Strategol

Materion Ariannu ac Actiwaraid

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo'r datganiad strategaeth ariannu.
- Pennu trefniadau cyllido cyflogwyr.
- Monitro risgiau cyfamod cyflogwyr.
- Ystyried canlyniadau prisio.
- Cymeradwyo trefniadau derbyn a rhoi'r gorau iddi.
- Monitro cyfraniadau a lefelau cyllid.

Cyfrifoldebau Buddsoddi

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo ac adolygu'r Datganiad Strategaeth Fuddsoddi.
- Pennu dyraniad asedau strategol.

- Monitro rheolwyr buddsoddi.
- Derbyn adroddiadau perfformiad buddsoddi.
- Adolygu materion buddsoddi cyfrifol.
- Ystyried stiwardiaeth a risgiau sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd.
- Goruchwyllo cyfranogiad mewn trefniadau cronni buddsoddi.

Cyfrifoldebau Llywodraethu

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo polisïau a strategaethau llywodraethu.
- Cynnal goruchwyliaeth o gydymffurfiaeth llywodraethu.
- Effeithiolrwydd y Pwyllgor Adolygu.
- Goruchwyllo trefniadau rheoli risg.
- Monitro gwrthdaro buddiannau.
- Ystyried canfyddiadau archwilio mewnol ac allanol.

Cyfrifoldebau Gweinyddol

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Monitro perfformiad gweinyddu.
- Cymeradwyo safonau gwasanaeth.
- Cymeradwyo'r strategaeth weinyddu.
- Cymeradwyo'r Polisi Cyfathrebu.
- Monitro cwynion ac achosion Gweithdrefn Datrys Anghydfodau Mewnol.

Stiwardiaeth Ariannol

Rhaid i'r Pwyllgor:

- Cymeradwyo cyllidebau'r Gronfa Bensiwn.
- Adolygu cyfrifon blynyddol.
- Monitro gwariant.
- Ystyried ganfyddiadau archwilio.
- Goruchwyllo trefniadau rheoli ariannol.

Bydd y Pwyllgor fel arfer yn cyfarfod bob chwarter ac yn derbyn adroddiadau monitro cynhwysfawr sy'n ymdrin â materion llywodraethu, cyllid, buddsoddi a gweinyddu.

6. Rôl y Bwrdd Pensiwn Lleol

Pwrpas

Mae'r Bwrdd Pensiwn Lleol yn cynorthwyo'r Awdurdod Gweinyddu i gydymffurfio â:

- Rheoliadau'r CPLIL.
- Deddfwriaeth berthnasol arall.
- Gofynion y Rheoleiddiwr Pensiynau.
- Arfer llywodraethu da.

Aelodaeth

Mae'r Bwrdd yn cynnwys:

- Tri chynrychiolydd cyflogwr.
- Tri chynrychiolydd aelodau'r cynllun.

Mae gan gynrychiolwyr cyflogwyr ac aelodau gynrychiolaeth gyfartal o fewn y Bwrdd.

Cyfrifoldebau

Mae'r Bwrdd yn darparu craffu, her a sicrwydd drwy:

- Adolygu trefniadau llywodraethu.
- Archwilio perfformiad gweinyddol.
- Adolygu rheoli risg.
- Monitro cydymffurfiaeth.
- Adolygu canfyddiadau archwilio.
- Monitro ansawdd data.
- Adolygu trefniadau seiber ddiogelwch a pharhad busnes.
- Monitro gweithrediad gwelliannau llywodraethu.

Nid yw'r Bwrdd yn gorff gwneud penderfyniadau ac nid yw'n dyblygu rôl y Pwyllgor Pensiynau.

7. Partneriaeth Pensiwn Cymru

Mae'r Gronfa yn cymryd rhan ym Mhartneriaeth Pensiwn Cymru (WPP), y trefniant cyfuno buddsoddiadau a sefydlwyd gan wyth awdurdod gweinyddu CPLIL Cymru.

Mae'r trefniadau llywodraethu yn gwahaniaethu rhwng cyfrifoldebau a gedwir yn lleol a'r rhai a ddirprwywyd trwy drefniadau cyfuno.

Materion a gedwir gan Gronfa Bensiwn Gwynedd

Mae'r Pwyllgor yn cadw cyfrifoldeb am:

- Datganiad Strategaeth Fuddsoddi.
- Datganiad Strategaeth Ariannu.
- Dyrannu asedau strategol.
- Polisiâu buddsoddi cyfrifol.
- Materion cyllido cyflogwyr
- Polisiâu stiwardiaeth.

Cyfrifoldebau Partneriaeth Pensiwn Cymru

Mae Partneriaeth Pensiwn Cymru yn gyfrifol am:

- Gweithredu'r pwll.
- Goruchwyliaeth gweithredwr.
- Rheoli cerbydau buddsoddi.
- Cyflawni amcanion cyfuno.
- Gweithredu portffolio.

Mae Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau yn cynrychioli Cronfa Bensiwn Gwynedd ar y Cyd-bwyllgor Llywodraethu.

8. Cyfrifoldebau Swyddogion

Swyddog Adran 151

Mae'r Pennaeth Cyllid, sy'n gweithredu fel Swyddog Adran 151, yn gyfrifol am:

- Gweinyddu materion ariannol y Gronfa yn briodol.
- Llywodraethu ariannol a stiwardiaeth.
- Trefniadau rheoli mewnol.
- Darparu cyngor ariannol.
- Sicrhau adnoddau digonol.
- Goruchwyliaeth ariannol statudol.

Mae'r Swyddog Adran 151 yn darparu haen annibynnol o sicrwydd i'r Pwyllgor a'r Cyngor.

Cyfrifoldebau Uwch Swyddog CPLIL

Yn unol â diwygiadau llywodraethu sy'n dod i'r amlwg ac argymhellion yr Adolygiad o Lywodraethu Da, mae'r Gronfa yn cydnabod pwysigrwydd Uwch Swyddog CPLIL sydd wedi'i ddynodi'n glir sy'n gyfrifol am gyflawni swyddogaethau'r Gronfa Bensiwn yn gyffredinol.

****Mi fydd y rhan yma angen ei ddiweddarau ar ôl penodi'r Uwch Swyddog****

Rheolwr Buddsoddi

Mae'r Rheolwr Buddsoddi yn gyfrifol am:

- Rheoli llywodraethu buddsoddi.
- Monitro perfformiad buddsoddi.
- Paratoi adroddiadau buddsoddi.
- Cefnogi datblygu strategaethau buddsoddi.
- Cyswllt â rheolwyr buddsoddi a chynghorwyr.
- Cefnogi gweithgareddau Partneriaeth Pensiwn Cymru.
- Goruchwyllo gweithgareddau buddsoddi cyfrifol.
- Cefnogi paratoi cyfrifon ac adroddiadau blynyddol y Gronfa Bensiwn.

Rheolwr Pensiynau

Mae'r Rheolwr Pensiynau yn gyfrifol am:

- Gweithrediadau gweinyddu pensiwn.
- Talu budd-daliadau.
- Cymorth ac ymgysylltu â chyflogwyr.
- Gwella ansawdd data.
- Datganiadau buddion blynyddol.
- Gwefan a chyfathrebu.

- Paratoi data prisiad.
- Gweithredu Strategaeth Gweinyddu.
- Cydymffurfio â safonau gwasanaeth.

9. Rôl Cynghorwyr Proffesiynol

Bydd y Gronfa yn penodi cynghorwyr proffesiynol cymwys priodol i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau.

Gall y rhain gynnwys:

- Actiwari y Gronfa.
- Ymgynghorydd Buddsoddi.
- Cyngorydd Buddsoddi Annibynnol.
- Cynghorwyr Cyfreithiol.
- Ceidwad.
- Archwilwyr Allanol.
- Cynghorwyr Llywodraethu.

Mae cynghorwyr proffesiynol yn cefnogi gwneud penderfyniadau gwybodus ond nid ydynt yn disodli cyfrifoldebau aelodau'r Pwyllgor.

10. Gwybodaeth a Sgiliau

Mae llywodraethu effeithiol yn dibynnu ar benderfynwyr gwybodus.

Bydd y Gronfa yn cynnal Polisi Hyfforddi cynhwysfawr yn seiliedig ar Fframwaith Gwybodaeth a Sgiliau CIPFA.

Aelodau'r Pwyllgor Pensiynau

Bydd yr aelodau yn:

- Cwblhau hyfforddiant gychwynol.
- Ymgymryd â datblygiad parhaus.
- Mynychu hyfforddiant buddsoddi a llywodraethu arbenigol.
- Cadw cofnodion hyfforddi unigol.
- Cymryd rhan mewn asesiadau gwybodaeth.
- Mynychu cynadleddau a seminarau.

Aelodau Bwrdd Pensiwn Lleol

Bydd aelodau'r bwrdd yn:

- Cwblhau hyfforddiant sefydlu gorfodol.
- Cadw cofnodion hyfforddi.
- Cymryd rhan mewn asesiadau gwybodaeth.
- Cymryd rhan mewn gweithdai llywodraethu.
- Mynychu cynadleddau a seminarau.

Swyddogion

Bydd swyddogion yn cynnal cymhwysedd proffesiynol drwy:

- Cymwysterau ffurfiol.
- Hyfforddiant diwydiant.
- Cynadleddau a seminarau.
- Datblygiad proffesiynol parhaus.

Bydd adroddiad hyfforddiant blynyddol yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor a'r Bwrdd.

11. Gwrthdaro buddiannau

Mae'r Gronfa yn cydnabod y gall gwrthdaro godi rhwng:

- Cyflogwyr.
- Aelodau'r cynllun.
- Cyngor Gwynedd.
- Aelodau'r pwyllgor.
- Aelodau'r Bwrdd Pensiwn.
- Swyddogion.
- Cynghorwyr i'r Gronfa.

Bydd y Gronfa yn cynnal Polisi Gwrthdaro Buddiannau ffurfiol sy'n gofyn:

- Datganiadau blynyddol.
- Datgelu buddiannau parhaus.
- Cofrestrau gwrthdaro.
- Mesurau lliniaru priodol.
- Adolygiad cyfnodol.

12. Rheoli Risg

Mae rheoli risg yn elfen ganolog o'r fframwaith llywodraethu.

Bydd y Gronfa yn cynnal Cofrestr Risg gynhwysfawr sy'n cwmpasu:

Risgiau Llywodraethu

- Gwneud penderfyniadau gwael.
- Sgiliau a gwybodaeth annigonol.
- Diffyg cydymffurfio â rheoleiddio.

Risgiau Ariannu

- Ansolfedd cyflogwr.
- Diffygion ariannu.
- Ansefydlogrwydd cyfraniad.

Risgiau Buddsoddi

- Anwadalrwydd y farchnad.
- Tanberfformiad.
- Cyfyngiadau hylifedd.
- Risg crynodiad.

Risgiau Gweithredol

- Methiannau gweinyddu.
- Prinder adnoddau.
- Digwyddiadau seiber.
- Toriadau data.

Risgiau Rheoleiddiol

- Newidiadau deddfwriaethol.
- Methiannau cydymffurfio.

Bydd y gofrestr risg yn cael i hadolygu'n rheolaidd gan y Pwyllgor a'r Bwrdd Pensiwn Lleol.

13. Seiberddiogelwch a Gwytnwch Gweithredol

Gan gydnabod bygythiadau seiber cynyddol ar draws y sector pensiynau, bydd y Gronfa yn cynnal trefniadau sy'n cwmpasu:

- Llywodraethu seiberddiogelwch.
- Cydymffurfiaeth diogelu data.
- Adfer trychineb.
- Cynllunio parhad busnes.
- Gwytnwch system.
- Goruchwyliaeth cyflenwyr trydydd parti.

Bydd y Pwyllgor a'r Bwrdd yn derbyn adroddiadau sicrwydd rheolaidd ar seiber gwytnwch a pharhad gweithredol.

14. Buddsoddi Cyfrifol a Stiwardiaeth

Mae'r Gronfa yn credu bod llywodraethu effeithiol yn cynnwys rheolaeth gyfrifol o risgiau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG).

Bydd y Gronfa yn:

- Integreiddio ystyriaethau ESG lle mae'n ariannol sylweddol.
- Cefnogi stiwardiaeth weithredol.
- Ymarfer hawliau cyfranddalwyr yn gyfrifol.
- Monitro risgiau ariannol sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd.
- Gweithio ar y cyd drwy Bartneriaeth Pensiwn Cymru.
- Cefnogi canlyniadau buddsoddi cynaliadwy hirdymor.

15. Ymgysylltu â Rhanddeiliaid

Mae'r Gronfa yn cydnabod bod ymgysylltu effeithiol â rhanddeiliaid yn sylfaenol i lywodraethu da a darparu gwasanaethau pensiwn yn llwyddiannus. Mae cyfathrebu agored, tryloyw a rhagweithiol yn helpu i adeiladu ymddiriedaeth a hyder, yn cefnogi gwneud penderfyniadau gwybodus, ac yn sicrhau bod anghenion a barn rhanddeiliaid yn cael eu deall a'u hystyried wrth ddatblygu polisiau, strategaethau a gwelliannau gwasanaethau.

Mae'r Gronfa wedi ymrwymo i gynnal ymgysylltiad ystyrion â'r holl grwpiau rhanddeiliaid a bydd yn ceisio adborth yn rheolaidd i wella ansawdd, hygyrchedd ac effeithiolrwydd ei chyfathrebu a'i gwasanaethau.

Aelodau

Bydd y Gronfa yn darparu gwybodaeth glir, gywir ac amserol i aelodau gweithredol, gohiriedig ac aelodau pensiynwyr drwy amrywiaeth o sianeli, gan gynnwys:

- Datganiadau buddion blynyddol.
- Datganiadau cynilo pensiwn a gwybodaeth am ymddeoliad.
- Cylchlythyrau a diweddariadau aelodau.
- Gwefan y Gronfa a phorth aelodau ar-lein.
- Canllawiau, taflenni ffeithiau a chyhoeddiadau technegol.
- Cyflwyniadau, gweminarau a seminarau cyn ymddeol.
- Cyfathrebu digidol a gohebiaeth electronig.
- Cefnogaeth ymroddedig gan swyddogion y Gronfa Bensiwn.

Bydd y Gronfa hefyd yn ceisio cynyddu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth aelodau o'r CPLIL trwy ddarparu cyfleoedd addysgol a hyrwyddo ymgysylltu â phensiynau trwy gydol gyrfa aelod.

Cyflogwyr

Mae cyflogwyr yn chwarae rhan hanfodol yn gweinyddu a llywodraethu'r CPLIL. Mae'r Gronfa wedi ymrwymo i ddatblygu perthnasoedd gwaith cryf gyda'r holl gyflogwyr sy'n cymryd rhan a sicrhau eu bod yn derbyn y cymorth angenrheidiol i gyflawni eu cyfrifoldebau o dan y Cynllun.

Bydd ymgysylltu â chyflogwyr yn cynnwys:

- Fforymau cyflogwyr rheolaidd a digwyddiadau ymgynghori.
- Sesiynau hyfforddi a gweithdai cyflogwyr.
- Nodiadau canllaw, canllawiau gweithdrefnol a diweddariadau technegol.
- Cylchlythyrau a bwletinau cyflogwyr.
- Cefnogaeth ymroddedig i gyflogwyr gan swyddogion y Gronfa.
- Presenoldeb mewn cyfarfodydd cyflogwyr lle bo angen.
- Cymorth mewn perthynas â phrisiadau, cyfraniadau, disgresiwn a newidiadau rheoleiddio.
- Cyfleoedd i roi adborth ar wasanaethau'r Gronfa a'r datblygiadau polisi arfaethedig.

Bydd y Gronfa yn gweithio ar y cyd â chyflogwyr i wella ansawdd data, cynnal cydymffurfiaeth a sicrhau gweinyddu buddion aelodau'n effeithlon.

Undebau Llafur a Chynrychiolwyr Aelodau

Mae'r Gronfa yn cydnabod rôl bwysig undebau llafur cydnabyddedig a chyrff cynrychioliadol aelodau wrth gynrychioli buddiannau aelodau'r Cynllun.

Gall ymgysylltu gynnwys:

- Ymgynghori ar newidiadau polisi neu reoleiddiol sylweddol.
- Cymryd rhan mewn digwyddiadau a chyflwyniadau rhanddeiliaid.
- Trafod materion sy'n effeithio ar aelodau'r Cynllun.
- Cyfleoedd i ddarparu mewnbwn ar fentrau cyfathrebu a gwasanaeth.
- Ymgysylltu trwy drefniadau llywodraethu ac ymgynghori lle bo hynny'n briodol.

16. Fframwaith Archwilio a Sicrwydd

Mae'r Gronfa yn cynnal fframwaith cynhwysfawr o reolaethau mewnol, goruchwyliaeth llywodraethu a sicrwydd annibynnol i gefnogi gwneud penderfyniadau effeithiol, rheoli risg a sicrhau cydymffurfiaeth â gofynion statudol a rheoleiddio.

Darperir sicrwydd drwy'r gweithgareddau rheoli a rheoli o ddydd i ddydd a gynhelir gan swyddogion y Gronfa Bensiwn, ynghyd â goruchwyliaeth reolaidd gan y Pwyllgor Pensiynau, y Bwrdd Pensiwn Lleol, Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro. Mae'r trefniadau hyn yn cael eu hategu gan adolygiad a herio annibynnol gan Archwilio Mewnol, Archwilio Allanol, Actiwari'r Gronfa a chyrrff rheoleiddio perthnasol.

Gyda'i gilydd, mae'r trefniadau hyn yn darparu system gadarn o lywodraethu, atebolrwydd a chraffu, gan helpu i sicrhau bod y Gronfa yn gweithredu'n effeithiol, bod risgiau'n cael eu rheoli'n briodol, a bod buddiannau aelodau, cyflogwyr a rhanddeiliaid eraill yn cael eu diogelu.

17. Effeithiolrwydd Pwyllgor ac Adolygiad Annibynnol

Mae'r Gronfa wedi ymrwymo i asesu a gwella effeithiolrwydd ei threfniadau llywodraethu yn rheolaidd i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn addas i'r diben ac yn cyd-fynd â gofynion rheoleiddio ac arferion gorau'r diwydiant.

Er mwyn cefnogi'r amcan hwn, bydd y Pwyllgor yn ymgymryd o bryd i'w gilydd:

- Hunanasesiadau llywodraethu.
- Asesiadau gwybodaeth a sgiliau.
- Adolygiadau effeithiolrwydd pwyllgor.
- Adolygiadau o strwythurau llywodraethu, polisïau a phrosesau gwneud penderfyniadau.
- Adolygiadau llywodraethu annibynnol lle bo hynny'n briodol.

Yn ogystal, mae'r Gronfa yn cydnabod bod diwygiadau llywodraethu CPLIL diweddar yn cyflwyno gofyniad i awdurdodau gweinyddu gael adolygiadau llywodraethu annibynnol cyfnodol. Bydd yr adolygiadau hyn yn darparu sicrwydd allanol ar effeithiolrwydd trefniadau llywodraethu, strwythurau gwneud penderfyniadau, adnoddau, gwybodaeth a sgiliau y Gronfa, a chydymffurfiaeth â gofynion statudol. Bydd y Gronfa yn cymryd rhan lawn mewn adolygiadau o'r fath a bydd yn gweithredu unrhyw argymhellion sy'n deillio ohonynt fel rhan o'i rhaglen gwella llywodraethu.

Bydd argymhellion sy'n deillio o'r holl adolygiadau ac asesiadau yn cael eu monitro drwy gynllun gweithredu ffurfiol a'u hymgorffori yn fframwaith gwella parhaus y Gronfa i sicrhau bod trefniadau llywodraethu yn parhau i fod yn effeithiol, yn dryloyw ac yn atebol.

18. Gwella Llywodraethu a Datblygiad Parhaus

Mae'r Gronfa yn cydnabod bod safonau llywodraethu yn parhau i esblygu.

Yn unol â hynny, bydd y Gronfa:

- Monitro datblygiadau o fewn yr CPLIL.
- Ystyried argymhellion Adolygiad Llywodraethu Da.
- Meincnod yn erbyn cronfeydd CPLIL eraill.
- Gweithredu gwelliannau llywodraethu.
- Adolygu strwythurau llywodraethu o bryd i'w gilydd.
- Cynnal cynllun gweithredu i olrhain gwelliannau llywodraethu.

19. Adolygiad o'r Strategaeth hon

Bydd y Strategaeth Lywodraethu hon yn cael ei hadolygu:

- Yn flynyddol.
- Yn dilyn newidiadau deddfwriaethol sylweddol.
- Dilyn prisiadau actiwaraidd lle bo hynny'n briodol.
- Yn dilyn datblygiadau llywodraethu materol.
- Ar gais y Pwyllgor Pensiynau neu'r Bwrdd Pensiwn Lleol.

Bydd unrhyw ddiwygiadau yn cael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Pensiynau ar ôl ymgynghori â'r Bwrdd Pensiwn Lleol.